

[Finansministeren.]

hvilken økonomisk politik der bør føres i den kommende tid. Det var også det, der lå bag, da vi i sin tid kom frem til de 1.200 mill. kr. som mål for kasseoverskuddet. Det var netop ud fra den betragtning, at da der i 1964 havde været et kasseoverskud på godt 1 milliard kroner, og da vi vidste, at vi i 1965 gik ind i et år med i hvert fald ikke mindre tryk på kedlen — vi var vist alle sammen klar over, at der i 1965 ville blive yderligere efterspørgselspres — var det ganske rimeligt at sige: ja men så må et kasseoverskud på omkring de 1.200 mill. kr. være det rigtige; det må være den politik, vi skal stile efter — det kan i hvert fald ikke være meget mindre. Det var det, regeringen lagde op til.

Vi beklager naturligvis, at denne politik ikke er lykkedes; det har vi drøftet før, og det skal jeg ikke fordybe mig i. Man kan også sige, at det er historie, som vi ikke behøver at trampe i, og at vi alle har et ansvar for denne udvikling. Men det er samme betragtning, man må anlægge nu, når man skal gøre op, hvilken politik der skal føres fremover. Der kan det ikke nytte noget, at vi tager udgangspunkt i den del af den økonomiske politik, som vi alle erkender har været forkert, d. v. s. tager udgangspunkt i første halvår, hvor vi jo ved der blev pumpet penge ud og der fra statsbudgettet udgik en uheldig virkning. Det vil jeg særlig sige til dem, der heroppefra og andre steder taler så meget — og for så vidt også berettiget — om, at vi skal bekæmpe inflationen.

Det er også en side, der har relation til indkomstpolitikken. Jeg tror nemlig ikke, at det er muligt virkelig effektivt at bekæmpe inflationen — og her kan vi godt tage løn- og pengeligningen med — hvis der ikke fra statens side føres en finanspolitik, som er med til at begrænse den samlede efterspørgsel i samfundet. Det er ikke muligt for nogen regering i et vestligt land nøjagtigt på kroner og øre, ikke engang på 100 mill. kr., at sige, hvilken størrelse der er den helt rigtige i denne økonomiske politik. Her er jo tale om et samspil, et samvirke mellem staten og Nationalbanken, mellem finanspolitikken og pengepolitikken, et samvirke, der, hvis det forløber på den rigtige måde, skal føre til, at vi nogenlunde kan holde balancen

indadtil, så vi ikke får mere inflation end højest nødvendigt, og udadtil, så vi ikke får større underskud på valutabalancen, end vi kan klare os med.

Det, jeg står og siger her, er jo ikke en speciel socialdemokratisk politik. Man har da også været så venlig at fortælle os, at denne politik for fuld beskæftigelse — det er ikke sagt heroppefra i dag, men det er sagt før — ikke er noget, socialdemokratiet kan tage til sig, kan tage æren for. Det er jeg på en vis måde både enig og uenig i. Jeg er enig i det, forstået på den måde, at denne politik i dag er blankt accepteret i alle vestlige lande. Man er helt enig om, at der må føres en sådan økonomisk politik i et moderne samfund.

Når jeg siger, at jeg ikke er enig i det, er det, fordi jeg trods alt vil vove at påstå, at socialdemokratiet og de socialdemokratiske økonomer fra før århundredskiftet har ydet et meget væsentligt bidrag til, at vi i dag er nået frem til det, vi står og diskuterer, statens økonomiske politik. Det var de socialistiske økonomer, som længe før andre påviste, at det kapitalistiske samfund ikke kan klare sig med kræfternes frie spil.

Ja, det er — det vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Poul Møller — nødvendigt at gå en lille smule tilbage i tiden, hvis man skal trække perspektiverne op både for fremtiden og fra fortiden for at se, hvad det er, der er sket. Hvad er det egentlig, der er sket i udviklingen? Er det liberalismen, der har sejret? Er det den liberalistiske økonomi, der i dag klarer Danmarks økonomiske problemer? Det er det jo ikke. Det er heller ikke den socialistiske. Det er en blanding, forhåbentlig en god blanding. Vi har taget det bedste fra liberalismen, som jo virkelig har mange gode sider, og jeg synes også, at socialdemokratiet gennem sin indsats og de socialistiske tænkere igennem deres tanke- og skribentvirksomhed har været med til at føre os frem til, hvor vi er i dag, og hvor vi jo ikke skulle diskutere socialisme og liberalisme, men se på, hvordan vi skal klare de økonomiske problemer i dag. Det har man også gjort. Det er saglige indlæg, der er fremkommet. Kun kunne jeg altså ikke lide bemærkningen fra det ærede medlem hr. Henry Christensen om, at det var denne socialdemokratiske politik med, at vi skulle